

Profesor dr hab. Hanna Kóčka-Krenz należy do grona najwybitniejszych polskich archeologów – mediewistów. Od początku studiów związana jest z Uniwersytetem im. Adama Mickiewicza. Tutaj w latach 1964-1969 studiowała historię sztuki, zaś od 1965 roku równoległe doń archeologię. Jeszcze podczas studiów została zatrudniona jako asystent w ówczesnej Katedrze Archeologii. Studia archeologiczne zakończyła w roku 1970, obroną pracy pt.: *Kabłączki skroniowe z ziem polskich (kabłączki esowate)*, której wersja drukowana ukazała się w 22 tomie periodyku *Fontes Archaeologici Posnanienses*. Zainteresowania średniowieczną sztuką jubilerską stanowiły niewątpliwie przez długi czas najważniejszy nurt studiów badawczych Laureatki, których efektem były tak obroniona w 1981 roku dysertacja doktorska, poświęcona problematyce złotnictwa skandynawskiego, jak również problematyka rozprawy *Biżuteria północno-zachodnio-słowiańska we wczesnym średniowieczu* (Poznań 1993), na podstawie której otrzymała stopień doktora habilitowanego. Inne studia, prowadzone przez prof. dr hab. Hannę Kóčkę-Krenz, łączą się z problematyką początków średniowiecznego budownictwa obronnego w Wielkopolsce. Z tą aktywnością wiążą się wieloletnie (1985-1998) badania terenowe w Górze koło Poznania. Od 1999 roku rozpoczęła kolejny etap w swojej karierze naukowej, związany z badaniami Ostrowa Tumskiego w Poznaniu. W wyniku licznych (1999-2015) kampanii wykopaliskowych, prof. dr hab. Hanna Kóčka-Krenz doprowadziła do odkrycia rezydencji pierwszych Piastów z 2. połowy X wieku. Wymiernym efektem projektu „Mieszko”, wykonywanego przy wsparciu finansowym Miasta Poznań, jest wiele artykułów naukowych oraz wznowienie serii „Poznań we wczesnym średniowieczu” (tom V, VI, VII, VIII, pod red. H. Kóčki-Krenz), w której uczniowie i współpracownicy Laureatki publikowali materiały pochodzące z jej badań. Kształcenie przyszłych adeptów archeologii to wielka życiowa pasja Pani Profesor. Nie jest zaskoczeniem, że jej kariera akademicka przebiegała niezwykle błyskotliwie. W 1996 roku uzyskała etat profesora UAM, zaś od maja 2012 roku mogła poszczycić się tytułem profesora zwyczajnego. W swej pracy dydaktycznej zajmuje się tematyką wczesnego i późnego średniowiecza. Równoległe pełniła funkcje organizacyjne na uczelni: w latach 1996-2008 – dyrektor Instytutu Prahistorii UAM, w latach 2008-2012 – dziekana Wydziału Historycznego UAM, od września 2016-2019 znów dyrektora Instytutu Archeologii. Od 1994 do 2002 roku była Prezesem Oddziału Stowarzyszenia Naukowych Archeologów Polskich w Poznaniu, zaś latach 2011-2014 pełniła także funkcję Prezesa Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, którego honorowym członkiem jest od 13 listopada 2017 roku. Kierowała Zakładem Prahistorii Powszechnej Epoki Żelaza IP UAM. Wszystkie te funkcje z powodzeniem godziła z wysoką aktywnością naukową, czynnie uczestnicząc w licznych konferencjach, sesjach i sympozjach, publikując i redagując rozprawy naukowe oraz prowadząc przez cały czas dydaktykę w Instytucie Prahistorii/Archeologii i na Wydziale Archeologii UAM.

Bohaterka dzisiejszej uroczystości nigdy nie stroniła od niezwykle ważnego zadania uczonego, czyli popularyzowania wyników badań naukowych. Jej opowieści o roli Poznania oraz pierwszych władców piastowskich rozbrzmiewały w audycjach radiowych i programach telewizyjnych, zarówno lokalnych, jak i o zasięgu ogólnopolskim. Osobnym, a jakże ważnym nurtem tej działalności były i są liczne prelekcje w szkołach. Szczególnie należy tutaj wskazać współpracę Laureatki z VII LO im. Dąbrówki w Poznaniu, którego jest absolwentką. W latach 2008-2014 zaangażowana była merytorycznie w tworzenie rezerwatu archeologicznego na wałach wczesnośredniowiecznego grodu na Ostrowie Tumskim w Poznaniu – Oddziału Muzeum Archeologicznego „Genius loci” oraz Interaktywnego Centrum Ostrowa Tumskiego „Brama Poznania”. Powierzone jej zostały także konsultacje eksperckie podczas tworzenia rezerwatu archeologicznego pod Rynkiem w Krakowie. W swoim dorobku ma udział w Radach

Muzealnych – Muzeum Pierwszych Piastów na Ostrowie Lednickim i Muzeum Archeologicznego w Poznaniu (tu również obecnie).

Jest kierownikiem interdyscyplinarnego grantu Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki pn.: „Wielkopolska średniowieczna: społeczeństwo i dynastia w kontekście genezy i składu etnicznego”, który na szeroką skalę zainicjował badania genetyczne elit państwa piastowskiego oraz głównym wykonawcą, odpowiedzialnym za część archeologiczną i historyczną w granicze Narodowego Centrum Nauki – Symfonia (realizowanego przez Poznańskie Centrum Archeogenomiki, kierujący grantem: prof. dr hab. Marek Figlerowicz) pn.: „Dynastia i społeczeństwo państwa Piastów w świetle zintegrowanych badań historycznych, antropologicznych i gnomicznych”.

Od momentu powołania (2004-2020) Wojewódzkiej Rady Ochrony Zabytków przy Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorze Zabytków prof. Hanna Kóčka-Krenz przez kolejne cztery kadencje jest jej członkiem i pełni funkcję przewodniczącej. Rada opiniowała i doradzała w wielu kwestiach dotyczących prac konserwatorskich, remontowych i inwestycyjnych przy zabytkach archeologicznych, architektury i historycznych założeniach urbanistycznych (m.in. zaopiniowanie zmiany zadaszania nad palatium lednickim).

Profesor Hanna Kóčka-Krenz swoje badania naukowe, w tym dotyczące okresu państwa pierwszych Piastów, upowszechnia na licznych konferencjach i w publikacjach o zasięgu ogólnopolskim i europejskim. Znajomość kilku języków obcych przyczyniła się do odbycia stażów w ośrodkach naukowych na terenie Niemiec i w Szwecji, a zdobyte kontakty zaowocowały możliwością wymiany ustaleń naukowych w wielu krajach Europy (m.in. Niemcy, Wielka Brytania, Czechy). Brała czynny udział w tworzeniu międzynarodowej wystawy „Europa około 1000 roku” i była autorką opisów katalogowych i esejów naukowych.

Z pełną mocą podkreślić, że praca zawodowa Pani Profesor Hanny Kóčki-Krenz jest jej życiową pasją, zaś upowszechnianie wiedzy o początkach polskiej państwowości w oparciu o badania archeologiczne traktuje jako swoją największą misję.

Wspomnieć również trzeba, że dzisiejsza Laureatka „Nagrody Lednickiego Orła Piastowskiego” wielokrotnie była już doceniana licznymi nagrodami rektorskimi za swój dorobek naukowy, dydaktyczny i organizacyjny. Także liczne instytucje państwowe, samorządowe oraz władze kościelne doceniły jej wkład w popularyzację archeologii i zaangażowanie w kwestii ochrony zabytków. Uhonorowano Panią Profesor między innymi:

- Odznaką Honorową Miasta Poznania (1987)
- Odznaką województwa poznańskiego za zasługi w ratowaniu zabytków (1989)
- Złotą Odznaką Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego „Za opiekę nad zabytkami” (2004)
- Medalem Arcybiskupa Poznańskiego (2006)
- Złotym Krzyżem Zasługi za osiągnięcia naukowe Prezydenta RP (2011)
- Nagrodą „Złotego Hipolita” oraz tytuł Wybitnej Osobistości Pracy Organicznej (2016)
- Nagrodą im. Józefa Kostrzewskiego za wybitne osiągnięcia badawcze na polu archeologii (2016)
- Nagrodą Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za całokształt dorobku, za osiągnięcia naukowe i dydaktyczne oraz za osiągnięcia organizacyjne (2016)
- Honorowym Obywatelstwem Miasta Poznania (2017)
- Honorowym Członkiem Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk (2017).